

AZ EURÓPAI EMLÉKEK ADATBANKJA

- Projekttervezetlet Siracusában -

A Németh László Városi Könyvtár a magyar részről pályázó Tudás Alapítvány együttműködő partnereként szerepel a 8 ország (Magyarország, Spanyolország, Portugália, Olaszország, Románia, Törökország, Ausztria és Franciaország) együttműködésén alapuló (European Bank of Memories című) nyertes pályázat lebonyolításában.

A pályázat a Grundtvig program keretében került benyújtásra, mely program a felnőttoktatást célozza meg az egész életen át tartó tanulás jegyében.

2012. december 10 – 15. között részt vehettem a nyitó értekezleten Sziciliában.

A találkozón pontosításra kerültek a pályázatban leírtak:

A célkitűzés szerint létrejön egy közös honlap, ahol minden partner saját kulturális örökségét mutatja be.

Az elképzelés szerint az emlékek bankja öt részből áll, ahogyan létezésünk is öt érzékszervünk működésén alapul: a látásén, a hallásén, a tapintásén, az ízelelésén és a szaglásén. Mindegyik partner részt vesz ennek az öt résznek, „doboznak” saját adataival, emlékeivel való feltöltésében.

Hogyan is oldható meg a közzététel szemléletesen? Régi fényképek gyűjtésével, illetve a jelen megörökítésével, valamint hang- és video-felvételek készítésével.

Ennek érdekében 10 fős, fiatalokból álló csoport alakul, amely felkeresi a hagyományt őrző idős embereket, megörökítik a tradicionális tevékenységeket, technikákat, azok megnyilvánulási formáit.

Ezek: a vizuális emlékek (emberek, tájképek, épületek), a hallási emlékek (zene, énekhang), a tapintási emlékek (művészet és kézművesség), az ízelelési emlékek (ízék és hagyományos receptek) és a szaglási emlékek (aromák, növények és fűszerek).

A projekt lehetőséget nyújt minden részt vevő nemzet számára megmutatni saját kulturális kincseit, tisztelni egymás hagyományait és mindezt megosztani másokkal.

Szerepet játszik ebben a koncepcióban a kulturális örökség megőrzésére való törekvés, a tradíciók fenntartása, ezért fontos a fiatal generációt képviselő adatgyűjtő csoport, amely mintegy átveszi és továbbviszi az idős generációtól kapott tudást, tapasztalatot, emléket.

Számunkra, vásárhelyiek számára megtisztelő, hogy más nemzetekkel együtt a helyi értékeinket – építészetet, hízmést, fazekasságot, népdalokat, tradicionális ételeket, tájat, életmódot, szokásokat - bemutathatjuk. Hozzájárulhatunk saját identitásunk megőrzéséhez, a generációk együttműködéséhez, örökségünk megismeréséhez, megismertetéséhez és fenntartásához.

A projekttalálkozó olasz partnerünknel zajlott, Siracusában, az ősi városban, ahol az ott élők szintén büszkéek lehetnek évezredek hagyományaira.

A ma 125.000 lélekszámú várost a korinthuszi görögök alapították a Kr. e. 730-as években, később római fennhatóság alá került, míg a Bizánci Birodalom császári székhelye nem lett. Ezután muszlimok hajtották uralmuk alá. (Kr. e.878.) A korai középkorban (12-13.sz.) a német-római császárok városa volt. A 17. sz.-ban földrengés döntötte romba a várost, melyet a szicíliai barokk stílusában építettek újjá. Az 1865. évi egyesítéskor Szicília Olaszország része lett Siracusa székhellyel. (Ma autonóm tartomány, Palermo fővárossal.) A második világháború után Siracusa északi negyedei gyors fejlődésnek indultak.

A megbeszélések helyszíne az *Assoviazione Logos Famiglia e Minori* nevű szervezet épülete, a szállásunk, a közös étkezések színhelyei mind Ortygia szigetén, a város világörökség részét képező történelmi központjában voltak.

Reggelként Apollón templománál gyülekeztünk, mely templom romjaiban is monumentális. Együtt sétáltunk el a projekt megbeszélés helyszínére, a Duomo (Katedrális) előtti reneszánsz paloták övezte téren áthaladva, majd folytattuk utunkat az óváros keskeny utcáin, festői síkatoraiban.

Az utcák a tengerhez vezettek el bennünket, mely a tavasziasan kék égbolt színét, míg az archeológiai park római amfiteátruma, görög színháza és kőfejtőjének szikláit, barlangjai a burjánzó növényzet, pálmafák, és leanderek üde zöldjét tükrözték vissza.

Az illatok és ízek emlékének „dobozába” a tenger sós levegőjét, a narancsfák illatát, a friss olívaolaj, az arancine siciliane, a húsból, sajtból, rizsből álló golyócskák, a napsütötte zöldegek – a padlizsán, cukkini, paradicsom – ízét zártuk.

De megőriztük az Etna sötétszürke lávakövéből és a korallszínű virágállatok vázából készített ékszerek, kézműves remek emléket is.

És még magunkkal hoztuk a szicíliai nyelv dallamát, mely önálló újlatin nyelv, a szicíliai identitás fontos megtartója.

Végül álljon itt ez az élmény, amely ott-tartózkodásunk egyik legemlékezetesebb pillanata volt:

Santa Luciának, a város védőszentjének napján, december 13-án az ünnepi körmenet a Duomo és Santa Lucia bazilikája előtt indult. A Katedrális kápolnájából vitték útjára ezüstösen fénylő szobrát, elhaladva a Caravaggio által festett *Santa Lucia temetése* című oltárképet őrző bazilika előtt. Az ünnepi öltözetben feketéllő tömeg méltóságteljesen haladt a hófehér márvánnyal kövezett téren. Ezen a napon mi is részei lehettünk egy rövid időre az itt élő emberek hagyománytisztelő közösségének.

Kép és szöveg: Soós Csilla